

lonely planet

200
fantastische
plekken om te
kamperen

SLAPEN ONDER DE STERREN

DE BESTE CAMPINGS, HUTTEN EN
WILDKAMPEERPLEKKEN IN EUROPA

ZWITSERLAND

Bestemmingen
Miljoenen sterren

158

160
165

OOSTENRIJK

Bestemmingen
Naar berghutten wandelen

176

178
183

ITALIË

Bestemmingen
Rotsklimmen

188

190
193

SPANJE

Bestemmingen
Camino de Santiago

202

204
209

PORTUGAL

Bestemmingen

216

218

GRIEKENLAND

Bestemmingen
Eilandhoppen

226

228
231

ESTLAND

Bestemmingen
De lokroep van het moeras

236

238
241

POLEN

Bestemmingen
Het bos in

244

246
249

SLOWAKIJE

Bestemmingen
Meerdaagse trektochten

252

254
257

ROEMENIË

Bestemmingen
Herwilderden

260

262
265

SLOVENIË

Bestemmingen
Wildzwemmen

268

270
273

REGISTER

276

VERANTWOORDING

280

RABOTHYTTA

KORGEN, HEMNES, NORDLAND

Zoals alle fitte, van wildernis houdende Noren weten, is een flinke wandeling naar je hut voor de nacht een deel van het avontuur. Je moet je uitzicht verdienen. De elementen voelen. Onthoud dat terwijl je over het 5 km lange pad ploetert vanaf de afgelegen parkeerplaats bij Leirbotnet. Je klimt over keien, puinhellingen en moeras, misschien even wachtend tot de plotselinge mist weer optrekt. Maar wauw, wanneer je Rabothytta bereikt op 1200 m hoogte, voel je je een god die zijn creatie overziet. Een god met gevoel voor esthetiek.

Deze DNT-hut is zelfvoorzienend met zonne- en windenergie, en

is een eigentijds architectonisch hoogstandje: bekleed met verweerd lokaal sparrenhout, met schuine hoeken en ramen van vloer tot plafond die de bergen omlijsten. Een houtkachel brandt in de woonkamer, met fenomenaal uitzicht op de getande, met sneeuw bestoven Okstindan-bergketen en Okstindbreen-gletsjer. Wanneer de hut bemand is in de zomer (juni-augustus), word je misschien getrakteerd op koffie en wafels, maar verder is het zelfbediening (bel vooraf voor de sleutel), dus neem eten mee.

Wandelpaden strekken zich uit tot in de woeste bergen en verder. Pak je langlaufski's in de winter.

IN HET KORT

De spectaculaire, met gletsjers vergeven Okstindan-bergen van Noord-Noorwegen doen het hart van wandelaars, skiërs en wilderniszoekers sneller kloppen in deze afgelegen schitterende hut – een geniaal stukje eco-architectuur.

Wanneer: het hele jaar

Voorzieningen: bedden, elektriciteit, verwarming (houtvuur), wc's, kraanwater

Vervoer ernaartoe: auto en verder te voet

OV in de buurt: station van Bjerka, 27 km naar het noordwesten

Contactgegevens: <https://rabothyttaenglish.dnt.no>

© STEFFAN SUND

NATIONAAL PARK NUUKSIO

UUSIMAA

01

Finland kan bogen op meer nationale parken dan welk Europees land ook, en het gemakkelijkst toegankelijk is Nationaal Park Nuukio. Een heerlijk voorproefje van de Finse natuur, met zo'n 80 meren en moerassen, rotsen en oude sparrenbossen die typerend zijn voor dit land. Het natuurcentrum dient als ambassadeur van alle beschermde wildernis in Finland, met verleidelijke displays waarna je alles wilt bezoeken. En omdat dit de eerste echte natuur is die je tegenkomt als je noordwest reist vanuit Helsinki, kun je alle buitenpret verwachten: wandelpaden, een fietspark, kanoën en nog veel meer.

Naast tien kampvuurplekken heeft het park verschillende slaapplekken in de schoot van Moeder Natuur. Bij het natuurcentrum zijn de eerste Tentsile-verblijven ter wereld: boomtenten, op een paar meter hoogte tussen de stammen gespannen. Verder vind je er de schattigste bosverblijven van Finland: twee rendierhutten (barbecue, vuurplaats, keuken, beddengoed, elektriciteit, verwarming, afvalbakken, stromend water en douche) die zo uit een sprookje lijken te komen. Je kunt de kalme rendieren van Nuukio korstmos voeren uit het raam. Dieper in het bos staan twee prachtige blokhuizen: Tikankolo, een voormalige houthakkershut uit de jaren 50 aan het Saarilampimeer, en Oravankolo, in 1946 gebouwd door mensen die bij het Ruuhilampimeer aan de stad wilden ontsnappen.

IN HET KORT

Nationaal Park Nuukio begint even ten noordwesten van Helsinki en laat je verlangen naar het Finse buitenleven, met alles van boomtenten tot sprookjesachtige boshutten.

Wanneer: het hele jaar
Voorzieningen: wc's
Vervoer ernaartoe: fiets, lopend of bus
OV in de buurt: Haltia-bushalte, naast het natuurcentrum
Contactgegevens: www.nationalparks.fi/nuuksionp

BEAR CENTRE

KAINUU

Finland heeft van Europa de op twee na grootste populatie bruine beren en het Bear Centre biedt de uitgelezen mogelijkheden om deze beesten te bestuderen (de kans om ze te zien is meer dan 90% van april tot oktober). Veelvraten en wolven kunnen ook het hele jaar worden gespot. Het met taiga en meren bedekte land ligt in een lege wildernis, wat goed is voor bedreigde carnivoren. Door

het gebrek aan nederzettingen zijn de dieren nieuwsgierig naar de accommodaties van Bear Centre en komen ze vaak aanlopen alsof ze er wonen.

Hier betaal je met liefde voor slapeloze nachten in de schuilhutten. Als je er meerdere dagen blijft, word je zelfs aangeraden om overdag kalm aan te doen in de goed uitgeruste blokhutten (verwarming, keuken, douche,

stromend water en afvalbakken), zodat je 's nachts wakker kunt zijn wanneer de beren actief zijn. Tegen de schemering loop je het korte stukje naar de houten schuilhutten. Daar vind je alleen een eenvoudig bed en toilet terwijl je stil achter een scherm zit te wachten. Het nietige materiaal is het enige wat je van de beren scheidt wanneer ze komen. Je hoort ze schuifelen en voelt ze haast ademen. Je hart klopt in je keel bij deze nederige ervaring. Je bent overgeleverd aan de natuur, een mooie oersensatie, hoewel de beren kennelijk nog nooit hebben geprobeerd om in de schuilhutten te komen.

© JOUKO ARVONEN

IN HET KORT

Als je van beren leren kan... ga dan naar deze bossen toe; grote kans dat je er eentje tegenkomt! Observeer ze 's nachts vanuit je schuilplaats in dit geweldige bos.

Wanneer: het hele jaar
Voorzieningen: bedden, wc's
Vervoer ernaartoe: auto
OV in de buurt: bushalte Kuhmo, 62 km naar het zuidwesten
Contactgegevens: www.bearcentre.fi

Van hut naar hut skiën

Voor de grote pistes moet je misschien in de Alpen zijn, maar met langlaufen heeft Scandinavië een streepje voor. Dat langlaufen onder noords skiën valt, is niet verbazingwekkend.

Wanneer de sneeuw begint te vallen in Scandinavië luidt dat het langste skiseizoen van Europa in, vaak van oktober tot in mei. Deze noordelijke regio nodigt echt uit om offpiste te gaan, niet alleen vanwege de onovertroffen sneeuw, maar het huttennetwerk breidt zich uitnodigend uit over de wildernis. De hutten liggen uit elkaar op afstanden die de meeste skiërs redden op een dag (10-35 km).

Het skiterrein van Scandinavië heeft nog een voordeel boven de alpine hotspots: er zijn bergen zat hier, maar ook uitgestrekte glooiende gebieden zonder mensen, perfect voor langlauf liefhebbers. Dit nodigt uit om afstanden af te leggen, in plaats van stijlvol naar de après-ski te glijden. Vergeet de geneugten na het skiën – noords skiën is zoveel stoerder en dichterbij de natuur dan skiën in welk resort dan ook.

De Scandinavische skitochten die strijden om de eerste plaats zijn de bergen van Okstindan (p. 18) en Nationaal Park Jotunheimen (p. 22) in Noorwegen en Nationaal Park Urho Kekkonen in Noord-Finland (p. 37).

Noords skiën is extreem – in de winter daalt de temperatuur tot -40°C . Je hebt ook gedetailleerde kaarten met skiroutes nodig: er zijn blauwe (beginners), rode (gemiddeld) en zwarte (gevoorderden). Je moet ook voorzorgsmaatregelen tegen beren nemen. Neem alles mee behalve een tent, de hutten in Scandinavië zijn meestal basic, niet full-service zoals die in de Alpen. Kijk van tevoren of je hutten moet boeken. Je skiet vaak in poeder, niet in samengedrukte sneeuw, dus moet je de klassieke techniek en Telemark combineren. Plan 10-15 km (beginners), 15-25 km (gemiddeld) en 20-35 km (gevoorderden) per dag.

BÁTABÓLIÐ

SUDUROY, FAERÖER

Zoals zoveel eilanders zijn de Faeröerders voornamelijk zeevarende mensen. De eerste bouw op deze archipel was scheepsbouw, waarschijnlijk gevolgd door gebouwen voor boten. Overal staan boothuizen op deze groene, duizelingwekkende eilanden, overblijfsels van een tijd toen je alleen nog over zee kon reizen en met visserij als voornaamste levensonderhoud. De meeste zijn nu verlaten of herbergen plezierboten.

Op het zuidelijkste en minst bezochte eiland Suduroy, bij een woeste basalten kaap ten zuidoosten van Frodba, staan boothuizen zoals deze. Een ervan is nu de meest vindingrijke accommodatie van de eilandengroep. In het boothuis Bata-

Bólid (bootbed), hangt een tentachtige constructie tussen verweerde wanden, met haar ribben lijkt ze op een Faeröerse vissersboot, de stof gemaakt van wol zoals de zeilen. Deze cocon hangt in een verder weinig veranderde schuilhut, omdat de ontwerper van BataBólid graag wil dat je de sfeer voelt van deze door de tijd verweerde, cultureel

significante gebouwen. Hangend, zodat je de ruwe zeereizen kunt visualiseren die ooit deel uitmaakten van het dagelijks leven op de Faeröer. Suduroy is speciaal. Een belangrijk onderdeel van de eilandcultuur, met de majestueuze kliffen bij Lopra die door een dichter ooit de 'beschermgeest van het land' zijn genoemd.

IN HET KORT

Voel hoe belangrijk de zee voor de Faeröerders is terwijl je slaapt in een hangend bed in een oud boothuis, wiegend als aan boord van een schip sippelt het geluid van de branding je dromen binnen.

Wanneer: mei-sep.

Voorzieningen: douche, wc

Vervoer ernaartoe: fiets, lopend of auto

OV in de buurt: veerhaven Krambatangi

Contactgegevens: www.neysting.com

Het noorderlicht

Welkom bij de mooiste hemelse show op aarde. Het noorderlicht is een spektakel om nooit te vergeten: plotseling verandert de hemel en verschijnen er banen die groen, soms roze, paars en wit, oplichten en dansen aan het firmament.

Het noorderlicht (aurora borealis) is zo magisch dat de Samen stil blijven als het er is. Sommigen geloven dat de lichten geesten van voorouders zijn, terwijl de Finse naam *revontulet* ('vossenvuur') verwijst naar de mythe dat het is ontstaan door een poolvos die door de sneeuw rende waarbij vonken de lucht in vlogen.

Het is geen magie, maar natuurkunde: door de zonnwind worden geladen deeltjes van de zon in botsing gebracht met het magnetische veld van de aarde. Toch blijft het een mysterieus fenomeen, je weet nooit precies wanneer of waar het voorkomt. De meeste kans om het poollicht te zien heb je van december tot maart, tussen 18.00 en 1.00 uur in de 'noorderlicht-gordel' rond het poolgebied. Het noorden van Noorwegen, IJsland, Finland en Zweden zijn goede mogelijkheden, maar met wat geluk zie je het ook in Schotland of op de Faeröer.

De omstandigheden zijn belangrijk: heldere lucht, koud, droog weer en geen lichtvervuiling. En hoe hoger de atmosferische activiteit, hoe verder zuidelijk het te zien is. Zoek een donkere plek en wees bereid om te wachten. Er zijn plaatselijke apps en grafieken met voorspellingen, en er is de app My Aurora Forecast. Voor goede foto's heb je een lange belichtingstijd nodig (3-25 seconden), een hoge ISO-waarde en een statief om schudden van de camera te beperken. Flitsen? Nee, laat dat maar aan de lucht over...

ÞAKGIL

ZUID-IJSLAND

Volg een kiezelpad de groene bergen in tot het punt vlak voordat de steile, gekartelde hellingen versmallen tot een rotsachtige vallei. Daar, op een vlak, erwten-groen stuk grond omgeven door een steile wand, ligt Þakgil. Het is een van de grootste campings van IJsland, en lang niet de drukste, vandaar dat het geen probleem is om een perfecte plek te vinden. Het coolst is de grot die is omgetoverd tot eetzaal – dineer bij kaarslicht voor extra sfeer. Je kunt ook neerploffen in een blokhut voor vier, elk met eenvoudige keuken met fornuis. Maar als je kampeert kun je echt maximaal

genieten van die fenomenale berggezichten. En het handige is dat de bergen de camping ook beschermen tegen de harde wind die de meeste IJslandse campings teistert.

Wandelpaden lopen hiervandaan naar nationale schatten zoals de Remundargil-canyon en het op drie na grootste ijsveld van het land: Mýrdalsjökull, gelegen op de actieve vulkaan Katla. Deze combinatie van geweldige camping en iconische IJslandse wandelingen direct vanaf je tent, maakt het tot een van de mooiste kampeer-ervaringen van het land.

IN HET KORT

Op de plek waar de bergen onder de Mýrdalsjökull-gletsjer samenkomen in een laatste stuk beschut groen vind je de magnifieke locatie van de camping Þakgil met blokhutten.

Wanneer: juni-sep.

Voorzieningen: BBQ, elektriciteit, douche, wc, afvalbakken, kraanwater
Vervoer ernaartoe: auto of fiets

OV in de buurt: bushalte Vik, 20 km naar het zuidwesten

Contactgegevens:
www.thakgil.is

SKÆLINGAR

SKÆLINGAR-VALLEI, IJSLANDSE HOOGLANDEN, ZUID-IJSLAND

De bizarre, bolvormige basalten formaties die waken over de stille, mosgroene Skælingar-vallei zijn zelden op land te zien: ze ontstaan uit de reactie die plaatsheeft wanneer lava water ontmoet. Normaal gesproken worden ze onder het oppervlak van de oceaan gevonden. Deze formaties rond de Skælingar-berghut geven het verblijf hier een mystiek tintje. Vroeger werden hier schapen bij elkaar gedreven, in de jaren 90 werd de hut hersteld in traditionele IJslandse bouw: het moderne, verwarmde gebouw staat fotogeniek tussen met plaggen beklede muren. Kamperen is ook toegestaan, dus zet je tent neer op deze magische plek.

Dit landschap is kaal, maar je kunt er naar uitzonderlijke natuurlijke wonderen wandelen, zoals Eldgjá, de grootste vulkanische canyon ter wereld. Skælingar vouwt zich ook om de zuidwestelijke flank van

Nationaal Park Vatnajökull, met de grootste gletsjer van Europa. Op een dag mountainbiken afstand, kom je bij nog zo'n mooi wandelgebied: Fridland að Fjallabaki. Daar schieten berghellingen omhoog in betoverende groene, blauwe, gele en roze tinten, met verborgen warme bronnen. Neem volledige uitrusting mee om in de wildernis te overnachten.

IN HET KORT

Dommel weg bij fantastische rotsformaties in een voormalige herdershut of op de naastgelegen wilde camping, ingeklemd tussen twee van de outdoor topervaringen van IJsland: Nationaal Park Vatnajökull en Friðland að Fjallabaki.

Wanneer: juni-aug.

Voorzieningen: wc, water (beekjes, zuivering kan nodig zijn)

Vervoer ernaartoe: 4wd of fiets

OV in de buurt: bushalte Kirkjubæjarklaustur, 68 km naar het zuidoosten

Contactgegevens: www.nat.is

Bothy's

Britse bothy's zijn niet alleen onderkomens op prachtig geïsoleerde locaties, ze zijn ook een fascinerend deel van de regionale geschiedenis.

Veel landen hebben systemen opgezet met hutten in de wildernis, maar de Britse uitvoering is uniek. Waarom? Bothy's zijn het enige netwerk van schuilhutten in de rimboe die vrijwel uitsluitend gevestigd zijn in gebouwen die oorspronkelijk heel anders werden gebruikt. En daarin schuilt een geschiedenisles...

Bothy's vind je voornamelijk in Schotland, naast enkele in Engeland en Wales. Verspreid over avontuurlijk terrein bieden ze wandelaars en fietsers op meerdaagse tochten een droog onderkomen.

Enkele van de opvallendste zijn de Lookout op Skye (p. 87) in een voormalig kustwachstation en Kearvaig in Cape Wrath, voorheen een jachthuis met zijn eigen strand. Oude boerderijtjes, scholen en kerken doen ook dienst als bothy.

Bothy's hebben een dak en vier muren met meestal niet veel meer dan een verhoogde slaapplek en kachel, maar voelen als een pittige tocht in zwaar weer. De meeste worden onderhouden door de Mountain Bothies Association (MBA, www.mountainbothies.org.uk) en zijn gratis. Als tegenprestatie laten gebruikers de gebouwen in dezelfde of betere toestand achter dan toen ze aankwamen: brandhout aanvullen en al je afval meenemen. De volledige bothy-etiquette is in elke MBA-bothy te vinden en op de MBA-website staan alle locaties.

Bothy's kunnen niet worden gereserveerd. Hoewel altijd wordt geprobeerd om meer ruimte te maken, is een slaapplek niet gegarandeerd: neem altijd een volledige kampeeruitrusting mee. Ook als er plek is, heb je een zaklamp nodig (er is geen stroom), kookspullen (bothy's hebben geen keuken) en wc-papier (en ook geen toilet). Ze mogen misschien basic zijn, bothy's maken langeafstandstochten door de Britse wildernis wel veel gemakkelijker voor echte buitenmensen.

Van wildkamperen, tot overnachten in een hut, ontdek de meest fantastische plekken in Europa om te slapen onder de sterren. De experts van Lonely Planet hebben de beste campings, wildkampeerplekken en berg- en schuilhutten in 22 Europese landen geselecteerd. Met tips en praktische informatie over het plannen van de reis, de beste periode om te gaan, hoe er te komen en uitdagende activiteiten om te ondernemen.

Voor zowel de ervaren kampeerder als de beginner die de drukke stad wil ontvluchten naar een slaapplek in de wildernis.

9 789021 590677

www.kosmosuitgevers.nl